

Informācija iedzīvotājiem, kā rīkoties, ja jūtama traucējoša smaka

Vispārēja informācija: smaka ir nepatīkama un traucējoša ar ožu uztverama sajūta.

Smakas izcelsme saistāma ar:

- 1) tehnogēnām avārijām – degvielas, ķīmisku vielu vai gāzes noplūdi;
- 2) cilvēku veiktām saimnieciskām darbībām, pārkāpjot ražošanas vai lauksaimniecības un lopkopības objektu smaku emisijas ierobežošanai noteiktās prasības, kā arī atkritumu un notekūdeņu apsaimniekošanas darbībām, neievērojot tām izvirzītos nosacījumus;
- 3) cilvēku veiktām saimnieciskām darbībām, kas minētas 2. punktā, bet nepārkāpjot smaku emisijai noteiktās prasības.

Smakas intensitāte tiek izteikta smakas vienībās. Cilvēka deguns spēj sajūst smaku no vienas smakas vienības ($1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$). Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumi "Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos" (turpmāk – smaku ierobežošanas noteikumi) nosaka, ka smakas intensitāte $5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ ir mērķlielums, kad smakas radītājam jāveic obligāti pasākumi smakas ierobežošanai.

Visbiežāk smaku traucējumi ir vasarā, kad gaisa temperatūra, gaisa mitrums, vēja virziens vai gaisa masu kustība ir "labvēlīga" smaku izplatībai. Smaku epizodes var būt īslaicīgas, un tās nemēdz atkārtoties. Ir arī gadījumi, kad smaku epizodes ir periodiskas un var būt ilgstošas. Tās iedzīvotājiem rada nopietnus apgrūtinājumus un ietekmē dzīves kvalitāti.

Kā rīkoties, kad jūtama traucējoša smaka:

- **nekavējoties jāziņo Valsts vides dienesta Operatīvās koordinācijas centram pa tālruni 26338800 (strādā 24/7).** Valsts vides dienesta inspektori ir apmācīti, kā rīkoties šādās situācijās. Viņu rīcībā ir iekārtas smaku intensitātes mērīšanai (odometri). Valsts vides dienests ir atbildīgā iestāde par smaku ierobežošanas noteikumu prasību ievērošanu;
- gāzes noplūdei vai ugunsgrēkam raksturīgas smakas gadījumā nekavējoties jāsaazinās ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu pa tālruni 112. Aicinām iepazīties ar VUGD sagatavoto informāciju "Vai tu zini, kā rīkoties ārkārtas gadījumos?" - <https://www.vugd.gov.lv/lv/vai-tu-zini-ka-rikoties-arkartas-gadījumos>;
- Olaines novada pašvaldības policijas tālrunis 67967196 vai 29198070.

Sagatavoja: Olaines novada pašvaldības vides pārvaldības speciāliste Daina Ozola